

Tyresö kommun
Socialförvaltningen
Ansa Haapala
Stabschef

TJÄNSTESKRIVELSE

2016-05-18

1 (6)

Diarienummer
2016/SN 0078 013

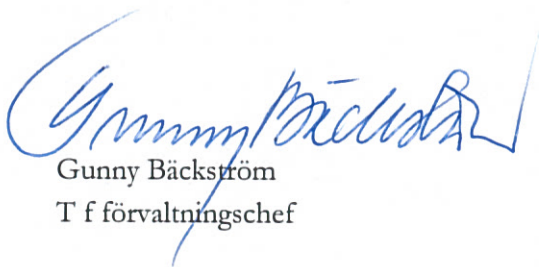
Socialnämnden

Granskning av rättssäkerheten inom barn- och ungdomsenheten

Förslag till beslut

1. Granskningen noteras.
2. Förvaltningens åtgärder godkänns.
3. Förvaltningschefen uppdras att komma med en återrapportering på socialnämnden i september 2016.
4. Förvaltningschefen uppdras att utreda hur en framtida överbelastning på myndighetssidan, liknande den på barn- och ungdomsenheten kan undvikas. Strategin presenteras för socialnämnden senast mars 2017.

Socialförvaltningen

Gunny Bäckström
T f förvaltningschef

Ansa Haapala
Stabschef

Beskrivning av ärendet

Kvalitetsenheten har på uppdrag från kommundirektören gett en extern utredare i uppdrag att granska rättssäkerheten inom barn- och ungdomsenheten, individ- och familjeomsorgen. Granskningen har genomförts under februari-mars 2016. Fokus i uppdraget har varit organisation, kompetens och erfarenhet, arbetssätt och rutiner, samverkan samt ärenden som inte har kunnat fördelas till handläggare på grund av bristande bemanning.

Av granskningen framkommer att personalbristen har eskalerat sedan hösten 2015 samtidigt som antalet anmälningar har ökat. Det finns ett stort antal ärenden som saknar handläggare på grund av personalbrist.

Det allvarligaste är de ärenden där det bedömts att utredning behöver göras, men ärendena inte har kunnat fördelas till handläggare. I april 2016 hade utredningsteamet sammanlagt 191 ärenden som saknade handläggare varav 83 ärenden behövde utredas och 108 hade pågående insatser. Dessutom fanns 96 ärenden avseende ensamkommande som saknade handläggare, varav 62 behövde utredas och övriga hade pågående insatser.

Bakgrund

Barn- och ungdomsenheten har sedan hösten 2013 haft en bekymmersam personalsituation med personalomsättning och rekryteringsproblem. I november 2013 aktualiserades frågan på socialnämnden, genom att cheferna inom barn- och ungdomsenheten ville avsäga sig ansvaret för 22 utredningsärenden som inte kunde fördelas till handläggare på grund av personalbrist. Situationen och de åtgärder som vidtagits följdes upp på socialnämnden i februari 2014.

Personalsituationen förvärrades under hösten 2015 då cheferna för barn- och ungdomsenheten sade upp sig, samtidigt som förvaltningen tog emot långt fler ensamkommande barn än vad man hade kunnat förutse. Det sista kvartalet 2015 kom det cirka 3-5 ensamkommande barn i veckan, vilket medförde en mycket hög arbetsbelastning. Det fanns många vakanser och fler personal sade upp sig, både på barn- och ungdomsenheten och familjevårdsenheten.

Ett flertal åtgärder har vidtagits under de senaste åren i syfte att skapa en stabil situation på Barn och ungdomsenheten, som till exempel:

- En strukturerad introduktion för nyanställda har byggts upp.
- Vuxenenheten började under 2014 att ta emot ärenden från 18 år för att minska åldersspannet för utredningsenheten, främst då ungdomar med cannabismissbruk och samsjuklighet.
- En koordinatorstjänst tillsattes i syfte att avlasta socialsekreterarna.
- Under våren 2015 gjordes en utredning av bemanningen på barn- och ungdomsenheten vilket resulterade i en utökning med fyra nya socialsekreterartjänster. Personal till dessa tjänster har dock inte kunnat rekryteras.
- I den mån det har funnits tillgång så har inhyrd personal (konsulter) tagits in, liksom pensionärer
- Personal från andra enheter har i viss utsträckning omdisponerats, något som medförde missnöje inom de enheterna samt påverkade deras verksamhet.
- Stora satsningar har gjorts på annonsering/rekrytering.
- Lönesatsning.
- Personaltöd från Falck Healthcare och HR-avdelningen, all personal har fått möjlighet till fem fria samtal på Falck.

Aktuell situation maj 2016

Personal

Rekrytering av ny personal pågår och flera personer har anställts som är på väg in. Befintlig personal rekommenderar f d kollegor och studiekamrater att söka arbete i Tyresö, ansökningar kommer också från personer som hör av sig spontant. I avvaktan på att enheten ska bli fulltalig har inhyrd personal och två pensionärer tagits in för att avlasta handläggarna.

Antal utredningsärenden utan handläggare

Den 6 maj finns det 84 ärenden där utredning inletts men där handläggare saknas. Denna siffra ligger på samma nivå som det tidigare redovisade antalet i april. Orsaken till detta är att det varje dag tillkommer nya ärenden samtidigt som enheten inte haft möjlighet att utreda ”gamla” ärenden i den utsträckning som vore önskvärd.

Vad gäller ensamkommande barn så har ärendemängden minskat något och det finns idag 52 ärenden som behöver utredas.

Prioriteringar

Skyddsbedömningar kring barn och ungdom är det som prioriteras högst och i samband med det görs en bedömning av vilka ärenden som behöver utredas först. De erfarna socialsekreterare som finns inom mottagningsteamet har på uppdrag av enhetschefen tagit ett större ansvar för att göra skyddsbedömningar. Prioritering av vilka ärenden som är av mest akut karaktär sker dagligen med särskilt fokus på yngre barn. Mottagningsteamet har inte drabbats lika hårt av personalomsättning.

Ej verkställda beslut

Förvaltningen har under mars månad informerat Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om att ej verkställda beslut inte kan inrapporteras inom angiven tid. Detta på grund av ett tekniskt fel i verksamhetssystemet. IVO har noterat informationen och ej verkställda beslut är nu inrapporterade.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen anser att situationen inom barn- och ungdomsenheten har uppmärksamats och varit i fokus sedan hösten 2013. Den svåra personalbristen har dock inte gått att vända annat än tillfälligt under 2014. Resultatet från granskningen är alarmerande och de handlingsplaner och åtgärder som gjorts har inte varit tillräckliga för att åtgärda de problem som lyfts i granskningsrapporten.

Åtgärder

Förvaltningen kommer att prioritera åtgärder för att de ärenden som bedömts för utredning snarast kan tas om hand. De ärenden med pågående insatser som idag saknar handläggare ska också hanteras i så stor utsträckning som möjligt. Förvaltningen ska också göra ett långsiktigt utvecklingsarbete för att komma tillrätta med personalsituationen, den psykosociala arbetsmiljön, samverkan och för att säkra myndighetsutövningen.

Rekrytering

Det tar tid att rekrytera personal då de har uppsägningstider m m varför alla vakanser inte kan tillsättas i det korta perspektivet. Rekryteringsläget har dock förbättrats och man har numera sökande till tjänsterna. Två metodstödjare har rekryterats för att säkerställa handläggning och metodutveckling så att myndighetsutövningen ska vara rättssäker. Metodstödjarna ska även ge särskilt stöd till nyanställda och mer oerfarna socialsekreterare och ska syfta till att socialsekreterarna ska vilja stanna i kommunen.

Utredningsarbetet

Utredningarna ska göras av personal med kompetens för uppgiften det vill säga de ska ha erfarenhet av att utreda familjer/individer. Omdisponering av personal från andra enheter inom socialförvaltningen till barn- och ungdomsenheten har prövats och även diskuterats i nuläget.

Förvaltningens bedömning för närvarande är att det är bättre att lägga ut ärenden/utredningar på personal inom andra enheter, men att den personalen fortsätter att verka inom sin ordinarie enhet. Detta under förutsättning att de har god erfarenhet av utredningsarbete, till exempel erfarna handläggare inom familjevårds- och vuxnenheten.

Att ta in personal till barn och ungdomsenheten, som inte har erfarenhet av aktuellt utredningsarbete, riskerar att stjåla tid från socialsekreterare och chef på enheten genom att de behöver stötta den personalen i utredningsarbetet.

Förvaltningen kommer att undersöka ytterligare möjligheter att åtgärda de ärenden som bedömts för utredning.

Samverkan

Det finns en samverkansmodell, "Huddingemodellen", för samverkan mellan barn och utredningsenheten och enheten för funktionsnedsättning.

Samverkansmodellen arbetades fram av dåvarande enhetschefer och avdelningschefer under 2013/2014, och anpassades till Tyresö. Samverkan har dock inte kommit igång som det var tänkt och därför behöver frågan åter aktualiseras.

Organisation och lokaler

Utredaren lyfter även behovet av att åter se över organisationen inom barn och ungdomsvården. Det är något som förvaltningen kommer att överväga och ta ställning till när situationen på barn och ungdomsenheten har stabiliserats. Det finns önskemål från personal inom barn- och ungdomsenheten och familjevårdsenheten om att utveckla samarbetsformerna mellan enheterna, något som skulle underlättas om enheterna var samlokaliserade. Förvaltningen kommer att uppmärksamma frågan i den pågående översynen av lokalerna.

Chefstillsättning

Ansvaret för och uppföljning av att myndighetsutövningen fungerar tillfredsställande åligger till stor del på de närmaste cheferna, enhetschef och IFO-chef. Att dessa funktioner inte har varit tillsatta har bidragit till att kontrollen har brustit.

Eva Tullander tillträdde som enhetschef i mars 2016 och har agerat kraftfullt i den situation som rådde på barn- och ungdomsenheten. Bland annat har det handlat om att trygga den personal som fanns på plats, att rekrytera ny personal, att få kontroll över ärendemängden och göra prioriteringar i arbetet. I samarbete med Falck Healthcare kommer ett gruppsamtal genomföras för hela personalgruppen i syfte att göra ett gemensamt avslut för att kunna gå vidare i den uppbyggnad som påbörjats inom enheten.

Enhetschefen bedömer att situationen är överblickbar, att stämningen är god bland personalen och att det finns goda möjligheter att få till stånd en fungerande verksamhet.

Tjänsten som IFO-chef behöver snarast tillsättas för att ytterst säkra myndighetsutövningen, trygga utvecklingsarbetet, ge stöd till enhetschef och ansvara för att relevanta frågor lyfts till förvaltningsledningen